



ՏԱՐԱԾԱՇՐՋԱՆԱՅԻՆ ՁԱՐԳԱՑՄԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆ
ԹՐԱՆՍՓԱՐԵՆՍԻ ԻՆԹԵՐՆԵՇՆԼ - ՀԱՅԱՍՏԱՆ

«ԿՈՌՈՒՊՑԻԱՅԻ ԸՆԿԱԼՈՒՄԸ ՀԱՅԱՍՏԱՆՈՒՄ»

2005թ. ՀԵՌԱԽՈՍԱՅԻՆ ՀԱՐՑՈՒՄ

ԵՐԵՎԱՆ 2006



Հեռախոսային հարցումը իրականացվել է Քաունթերփարթ Ինթերնեշնլ-ի (CPI) Քաղաքացիական շահերի պաշտպանության աջակցության ծրագրի (CASP) և ԱՄՆ Միջազգային զարգացման գործակալության (USAID) օժանդակության շնորհիվ: Շարադրված տեսակետները պատկանում են հեղինակներին և հնարավոր է, որ չհամընկնեն Քաունթերփարթ Ինթերնեշնլ-ի Քաղաքացիական շահերի պաշտպանության աջակցության ծրագրի և ԱՄՆ Միջազգային զարգացման գործակալության տեսակետի հետ:



© Տարածաշրջանային զարգացման կենտրոն/
Թրանսփարենսի Ինթերնեշնլ - Հայաստան

ՉՉ, Երևան 0010
Նալբանդյան փ. 5, սեն. 35, 38
Հեռախոս՝ (374 10) 585 578, 526 914
Ֆաքս՝ (374 10) 585 578
Էլ. հասցե՝ crd@transparency.am
Ինտերնետ կայք՝ www.transparency.am

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

ՀԵՌԱԽՈՍԱՍՅԻՆ ՀԱՐՑՄԱՆ ՆԿԱՐԱԳԻՐ	2
ԺՈՂՈՎՐԴԱԳՐԱԿԱՆ ՏՎՅԱԼՆԵՐ	3
ՀԱՐՑՄԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐ. ԱՄԲՈՂՋԱԿԱՆ ՊԱՏԿԵՐ	3
ՀԱՐՑՄԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐ. ՀԱՄԵՄԱՏԱԿԱՆ ՊԱՏԿԵՐ	11

Հեռախոսային հարցման նկարագիր

Տարածաշրջանային զարգացման կենտրոն/Թրանսփարենսի Ինթերնեշնլ - Հայաստան հասարակական կազմակերպությունը «Առավել արդյունավետ հակակոռուպցիոն քաղաքականության խթանումը Հայաստանում» ծրագրի շրջանակներում 2005թ. օգոստոսի 1-ից 31-ը հեռախոսային հարցում է կատարել Հայաստանի ողջ տարածքում: Հարցումը նպատակ ուներ պարզելու ՀՀ կառավարության կողմից իրականացվող Հակակոռուպցիոն ռազմավարական ծրագրի մասին Հայաստանի բնակիչների տեղեկացվածության մակարդակը:

Հեռախոսային հարցմանը մասնակցել է 1500 մարդ: Հարցումն արվել է Հայաստանի բոլոր քաղաքային համայնքներում, այդ թվում Երևանում: Հարցման ընտրանքը կատարվել է հետևյալ ձևով՝ Հայաստանում անցկացված վերջին մարդահամարի տվյալներից վերցվել են.

- Հայաստանի ամբողջ բնակչության թիվը,
- Հայաստանի բնակչության թիվն ըստ մարզերի՝ ներառյալ Երևանը,
- Հայաստանի բնակչության թիվն ըստ մարզերի քաղաքային համայնքների:

Հայաստանի ամբողջ բնակչության թիվը բաժանվել է ըստ մարզերի (ներառյալ Երևանը) բնակչության թվերի վրա՝ պարզելու համար յուրաքանչյուր մարզի բնակիչների թվի համամասնությունը և ըստ այդմ որոշվել է յուրաքանչյուր մարզին բաժին ընկնող հեռախոսազանգերի քանակը: Մարզի և նրա տարածքում գտնվող քաղաքային համայնքների բնակչության թվերի համամասնությամբ էլ որոշվել է յուրաքանչյուր քաղաքային համայնքին բաժին ընկնող զանգերի քանակը: Նույնը կատարվել է Երևանում՝ որպես քաղաքային համայնքներ դիտարկելով թաղերը: Յուրաքանչյուր համայնքում զանգերի քանակը որոշելուց հետո մարզպետարանների, քաղաքապետարանների և փոստային բաժանմունքների միջոցով ճշտվել են քաղաքային համարները:

Հեռախոսազանգի քայլը Երևանի համար ահմանվել է «.-10-10», մնացած քաղաքների համար՝ «-10»: Երևանի համար դա ուներ նման տեսք՝ պատահականորեն վերցված մեկնարկային «63-12-05» հեռախոսահամարին, օրինակ, հետևել է «63-22-15»-ը, այնուհետև «63-32-25»-ը և այդպես շարունակ, իսկ մարզերի դեպքում՝ «2-14-17»-ին հետևել է «2-14-27»-ը, այնուհետև՝ «2-14-37»-ը և այլն: Հավաքված համարի չպատասխանելու դեպքում հավաքվել է հաջորդ համարն ըստ նշված հերթականության:

Հարցման մասնակիցները պատասխանել են հետևյալ հարցերին.

1. Ձեր կարծիքով վերջին երեք տարում Հայաստանում կոռուպցիան աճե՞լ է, թե՞ նվազել:
2. Թվարկեք, խնդրեմ, երեք ամենակոռումպացված ոլորտները:
3. Որո՞նք են, Ձեր կարծիքով, կոռուպցիայի պատճառները:
4. Տեղյա՞կ եք, արդյոք, որ ՀՀ կառավարությունն իրականացնում է կոռուպցիայի դեմ պայքարի ծրագիր:
5. Եթե տեղյակ եք, ապա արդյունավե՞տ է, արդյոք, այդ պայքարը:

Ժողովրդագրական տվյալներ

Հարցման մասնակիցների 33,1%-ը եղել է տղամարդ, 66,9%-ը՝ կին: Հարցվածները հիմնականում «21-40» և «41-60» տարեկան էին (համապատասխանաբար 42,1% և 32,7%): «61-ից բարձր» և «մինչև 20» տարեկան են եղել հարցվածների համապատասխանաբար 15,9% և 9,3%-ը: Հարցվածների 38,2%-ն ուներ բարձրագույն կրթություն, 37,2%-ը՝ միջնակարգ, 23,9%-ը՝ միջնակարգ մասնագիտական և միայն 0,7%-ն ուներ գիտական աստիճան:

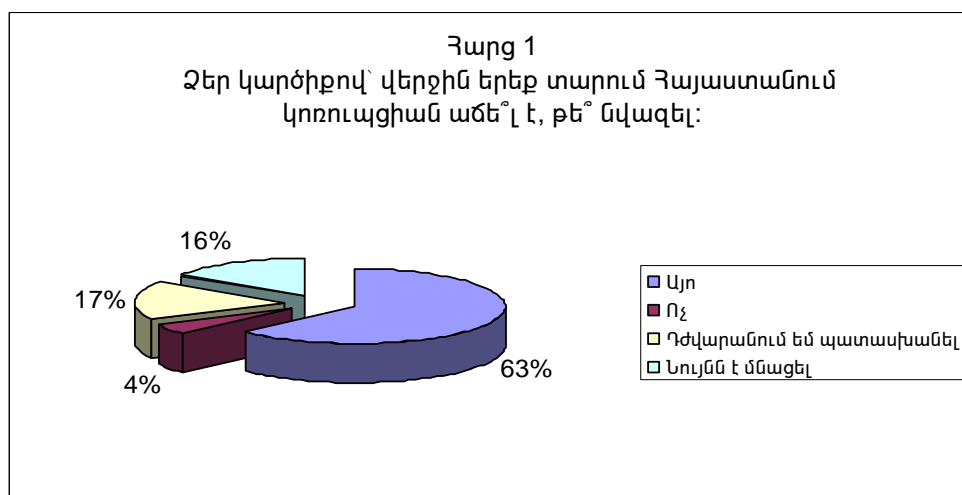
Հարցվածների 23,4%-ը եղել է գործազուրկ, 20,2%-ը՝ տնային տնտեսուհի, 16,3%-ը՝ մասնավոր բիզնեսի աշխատակից, 15,7%-ը՝ թոշակառու, 14,8%-ը՝ բյուջետային աշխատող, 6,4%-ը՝ ուսանող, 1,3%-ը՝ գործարար, 0,5%-ը՝ հասարակական կազմակերպությունների աշխատակից և 1,3%-ը՝ այլ զբաղմունք ունեցող: Հարցման մասնակիցների ժողովրդագրական տվյալներն ավելի մանրամասն ներկայացված են աղյուսակների և գրաֆիկների տեսքով:

Հարցման արդյունքներ. ամբողջական պատկեր

Հարց 1. Ձեր կարծիքով վերջին երեք տարում Հայաստանում կոռուպցիան աճել է, թե՞ նվազել:

Հարցվածների 62,9%-ը համարել է, որ վերջին երեք տարում Հայաստանում կոռուպցիան աճել է, 4,5%-ը՝ նվազել, իսկ 15,5%-ը պատասխանել է, որ կոռուպցիան մնացել է նույնը: Հարցվածների 17,1%-ը չի կարողացել կողմնորոշվել:

Գրաֆիկ 1



Հարց 2. Թվարկե՛ք, խնդրե՛մ, երեք ամենակոռումպացված ոլորտները:

Հարցման մասնակիցներին ներկայացվել է պատասխանների 31 տարբերակ պարունակող հարց և առաջարկվել է ընտրել դրանցից երեքը՝ նշելով կարևորության աստիճանը: Հարցվողների 13,1%-ը ամենակոռումպացված ոլորտ է համարել պետական կառավարման

մարմինները (այդ թվում նախարարությունները), 11,3%-ը կարծիք է հայտնել, որ Հայաստանում չկա ոչ կոռումպացված ոլորտ՝ բոլոր ոլորտները կոռումպացված են, հարցին չի կարողացել պատասխանել 29.9%-ը:

Որպես երկրորդ ամենակոռումպացված ոլորտ հարցվողները նորից նշել են պետական կառավարման մարմինները (այդ թվում նախարարությունները)՝ 5,3%, ոստիկանությունը՝ 5,0 %, իսկ 46,4%-ը հարցադրմանը չի կարողացել պատասխանել: Որպես երրորդ ամենակոռումպացված ոլորտ նշվել են դատարանները և ոստիկանությունը՝ 5,1-ական տոկոս: Հարցադրմանը չի կարողացել պատասխանել հարցվածների 57,6%-ը: Արդյունքներն ավելի մանրամասն ներկայացված են Աղյուսակ 1-ում:

Աղյուսակ 1

Ամենակոռումպացված ոլորտները		Պատասխան 1.	%	Պատասխան 2.	%	Պատասխան 3.	%
1	Պատասխան չկա	0	0.0	696	46.4	864	57.6
2	Ամուսնության կամ ամուսնալուծության գրանցման (ՁԱԳՍ) մարմինները	1	0.1	0	0.0	1	0.1
3	Անտառտնտեսության համակարգը	5	0.3	7	0.5	2	0.1
4	Առողջապահության համակարգը	117	7.8	73	4.9	28	1.9
5	Բանակը	46	3.1	34	2.3	38	2.5
6	Բանկային համակարգը	5	0.3	7	0.5	7	0.5
7	Դատարանները	86	5.7	71	4.7	77	5.1
8	Դատախազությունը	16	1.1	37	2.5	56	3.7
9	Էներգաբաշխիչ համակարգը	9	0.6	8	0.5	8	0.5
10	Համատիրությունները	0	0.0	2	0.1	3	0.2
11	Կրթական համակարգը	125	8.3	73	4.9	36	2.4
12	Հարկային մարմինները	33	2.2	35	2.3	24	1.6
13	Մաքսային մարմինները	5	0.3	16	1.1	10	0.7
14	Պետավտոտեսչությունը	10	0.7	21	1.4	12	0.8
15	Ջրային տնտեսությունները	7	0.5	12	0.8	5	0.3
16	Ոստիկանությունը	62	4.1	75	5.0	76	5.1
17	Սոցիալական ապահովության համակարգը (սոցապ բաժինները)	29	1.9	32	2.1	34	2.3
18	Նախագահի աշխատակազմը	6	0.4	8	0.5	5	0.3
19	Պետական կառավարման մարմինները/ նախարարությունները	196	13.1	80	5.3	61	4.1
20	ՀՀ ԱԺ	13	0.9	54	3.6	22	1.5

21	Տեղական ինքնակառավարման մարմինները	45	3.0	61	4.1	39	2.6
22	Ընտրությունները	8	0.5	22	1.5	14	0.9
23	Քաղաքաշինության/ ճարտարապետական թույլտվություն տվող մարմինները	7	0.5	19	1.3	12	0.8
24	Տրանսպորտը	8	0.5	18	1.2	8	
25	Պետռեգիստրը	0	0.0	1	0.1	3	0.2
26	Գործարարները (օլիգարխները)	21	1.4	15	1.0	30	2.0
27	Կապի համակարգը	6	0.4	7	0.5	7	0.5
28	Կադաստրը	17	1.1	15	1.0	16	1.1
29	ԴԿ-ները	0	0.0	1	0.1	2	0.1
30	Հայաստանում չկա ոչ կոռումպացված ոլորտ, բոլոր ոլորտները կոռումպացված են	169	11.3	0	0.0	0	0.0
31	Դժվարանում են պատասխանել	448	29.9	0	0.0	0	0.0
	ԸՆԴԱՄԵՆՆԸ	1500	100	1500	100	1500	100

Պատասխանների երեք տարբերակների խմբավորման համաձայն հարցվողների 11,5%-ը որպես ամենակոռումպացված ոլորտ նշել է պետական կառավարման մարմինները, այդ թվում՝ նախարարությունները, 8,0-ական տոկոսը՝ դատարաններն ու կրթական համակարգը, 7,4%-ը՝ առողջապահական համակարգը, 7,2%-ը՝ ոստիկանությունը: Հարցվողների 5,7%-ի կարծիքով Հայաստանում չկա չկոռումպացված ոլորտ՝ բոլոր ոլորտները հավասարապես կոռումպացված են. մանրամասն տվյալները ներկայացված են Աղյուսակ 2-ում:

Աղյուսակ 2

	Ամենակոռումպացված ոլորտները	Ընդամենը #	Ընդամենը %
1	Առողջապահական համակարգը	218	7.4
2	Բանակը	118	4.0
3	Դատարանները	234	8.0
4	Դատախազությունը	109	3.7
5	Կրթական համակարգը	234	8.0
6	Հարկային մարմինները	92	3.1
7	Ոստիկանությունը	213	7.2
8	Սոցիալական ապահովության համակարգը (սոցապ բաժինները)	95	3.2
9	Քաղաքապետարանները/ թաղապետարանները/ գյուղապետարանները	145	4.9
10	Դժվարանում են պատասխանել	448	15.2

11	Պետական կառավարման մարմինները (նախարարություններ)	337	11.5
12	Հայաստանում չկա ոչ կոռումպացված ոլորտ, բոլոր ոլորտները կոռումպացված են	169	5.7
13	ՀՀ ԱԺ	89	3.0
14	Այլ	439	15.0
	ԸՆդամներ	2940*	100

* ընդհանուր պատասխանների մեջ հանված է «պատասխան չկա» տարբերակը

Հարց 3. Որո՞նք են, Ձեր կարծիքով, կոռուպցիայի պատճառները:

Որպես կոռուպցիայի առաջին պատճառ հարցման մասնակիցները նշել են հետևյալ գործոնները՝ անբարենպաստ սոցիալական պայմաններ (22,1%), անիշխանություն (9,5%), պետական պաշտոնյաների ազահություն ու ընչաքաղցություն (5,5%), պետության ոչ ճիշտ կառավարում և իշխանավորների անպատժելիություն (4,7-ական տոկոս), օրինականություն և ազնվություն ապահովող ամբողջական պետական համակարգի կոռումպացվածություն (4,5%), փոխադարձ լավություն անելու ազգային ավանդույթ (4,3%), վերահսկողական մեխանիզմների և պատժամիջոցների կիրարկման բացակայություն (4,1%):

Որպես կոռուպցիայի երկրորդ պատճառ հարցվողները նշել են՝ համատարած գործազրկություն (8,1%), իշխանավորների անպատժելիություն (8,0%), անբարենպաստ սոցիալական պայմաններ (4,6%): Որպես կոռուպցիայի երրորդ պատճառ հարցվողները նույն համամասնությամբ (1,1-ական տոկոս) նշել են չորս գործոն՝ իշխանավորների անպատժելիություն, քաղաքացիների հանդուրժողականություն, պետական պաշտոնյաների ազահություն ու ընչաքաղցություն, օրինականություն և ազնվություն ապահովող պետական համակարգի կոռումպացվածություն: Հարցվողների 15,5%-ը չի կարողացել նշել կոռուպցիայի գոնե մեկ պատճառ, 54,8%-ը նշել է երկու պատճառ և միայն 11,6%-ն է նշել կոռուպցիայի երեք պատճառ: Արդյունքներն ավելի մանրամասն ներկայացված են Աղյուսակ 3-ում:

Աղյուսակ 3

	Կոռուպցիայի պատճառները	1	%	2	%	3	%
1	Պատասխան չկա	0	0.0	678	45.2	1326	88.4
2	Քաղաքական կամքի բացակայություն որոշում ընդունելիս	2	0.1	0	0.0	1	0.1
3	Որոշումների կայացման մասնակցայնության բացակայություն	1	0.1	1	0.1	0	0.0
4	Պետության կողմից այլ ոլորտների գործունեությանը միջամտելու լայն հնարավորություն	2	0.1	4	0.3	3	0.2
5	Իշխանավորների անպատժելիություն	70	4.7	120	8.0	16	1.1

6	Պետական պաշտոնյաների ցածր վարձատրություն և բարոյական արժեքների անկում	18	1.2	21	1.4	6	0.4
7	Քաղաքական և տնտեսական շահերի միահյուսվածություն	0	0.0	0	0.0	1	0.1
8	Ձինվորական վերնախավի արտոնություններ	5	0.3	2	0.1	2	0.1
9	Օրենքների բարդություն, անկատարություն և դրանց կիրարկման անբավարար արդյունավետություն	42	2.8	26	1.7	1	0.1
10	Դատական համակարգի կախվածություն գործադիրից	1	0.1	2	0.1	0	0.0
11	Անվստահություն պետության և հանդուրժողականություն կոռուպցիայի նկատմամբ	15	1.0	5	0.3	1	0.1
12	Օրինականություն և ազնվություն ապահովող պետական համակարգի կոռումպացվածություն	67	4.5	40	2.7	16	1.1
13	Ազատ և մրցակցային շուկայի բացակայություն	5	0.3	1	0.1	0	0.0
14	Փոխադարձ լավություն անելու ազգային ավանդույթ	65	4.3	33	2.2	4	0.3
15	Բարեկամական կապերի օգտագործման չարաշահում	7	0.5	7	0.5	1	0.1
16	Իր իրավունքների մասին հասարակության իրազեկության պակաս	36	2.4	33	2.2	9	0.6
17	ԶԼՄ-ների ոչ հետևողականությունը կոռուպցիոն զարգացումները լուսաբանելու առումով	0	0.0	1	0.1	0	0.0
18	Տեղեկատվության մատչելիության սահմանափակում	1	0.1	1	0.1	0	0.0
19	Պետական հատվածում թափանցիկության և հաշվետվության պակաս	0	0.0	1	0.1	0	0.0
20	Վերահսկողական մեխանիզմների և պատժամիջոցների կիրարկման բացակայություն	62	4.1	57	3.8	9	0.6
21	Անբարենպաստ սոցիալ-տրնտեսական պայմանները	332	22.1	69	4.6	10	0.7
22	Պետական պաշտոնյաների ազահություն և ընչաքաղցություն	83	5.5	49	3.3	17	1.1
23	Պետության ոչ ճիշտ կառավարում	70	4.7	19	1.3	5	0.3
24	Համատարած գործազրկություն	50	3.3	122	8.1	13	0.9
25	Պետական պաշտոնյաների արհամարական վերաբերմունք	4	0.3	5	0.3	2	0.1
26	Ամեն զնով իր ուզածին հասնելու ձգտում	18	1.2	21	1.4	5	0.3
27	Անիշխանություն	142	9.5	50	3.3	13	0.9
28	Պետության ղեկավարների անտարբերություն	9	0.6	7	0.5	1	0.1

29	Պետական մարմինների անաշխատունակություն	19	1.3	6	0.4	1	0.1
30	Քաղաքացիների հանդուրժողականություն	38	2.5	55	3.7	17	1.1
31	Համապատասխան օրենքների բացակայություն	50	3.3	39	2.6	12	0.8
32	Ընտարական համակարգ և ընտրություններ	1	0.1	2	0.1	2	0.1
33	Պետական պաշտոնյաների ցածր աշխատավարձ	53	3.5	23	1.5	6	0.4
34	Դժվարանում են պատասխանել	232	15.5	0	0.0	0	0.0
	Ընդամենը	1500	100	1500	100	1500	100

Երրորդ հարցին տրված երեք պատասխանների խմբավորման համաձայն հարցվողների 16,5%-ը որպես կոռուպցիայի պատճառ է նշել անբարենպաստ սոցիալ-տնտեսական պայմանները, 8,2-ական տոկոսը՝ անիշխանությունը և իշխանավորների անպատժելիությունը, 7,4%-ը՝ համատարած գործազրկությունը, 5,9%-ը՝ պետական պաշտոնյաների ազահությունն ու ընչաքաղցությունը, 5,1%-ը՝ վերահսկողական մեխանիզմների և պատժամիջոցների կիրարկման բացակայությունը: Ավելի մանրամասն արդյունքները ներկայացված են Աղյուսակ 4-ում:

Աղյուսակ 4

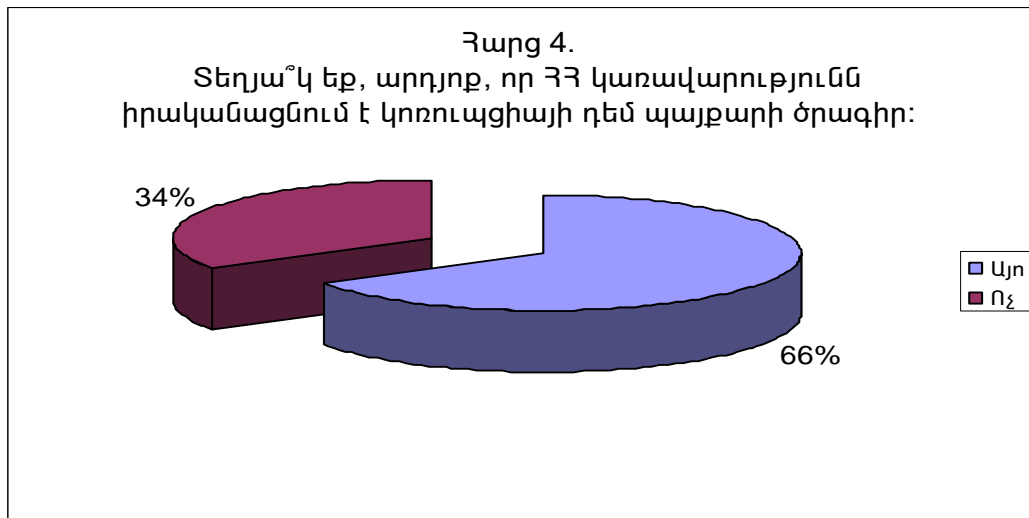
	Կոռուպցիայի պատճառները	Ընդամենը #	Ընդամենը %
1	Իշխանավորների անպատժելիությունը	206	8.2
2	Օրինականություն և ազնվություն ապահովող պետական համակարգի կոռումպացվածությունը	123	4.9
3	Փոխադարձ լավություն անելու ազգային ավանդույթը	102	4.0
4	Իր իրավունքների մասին հասարակության իրազեկության պակասը	78	3.1
5	Վերահսկողական մեխանիզմների և պատժամիջոցների կիրարկման բացակայությունը	128	5.1
6	Անբարենպաստ սոցիալ-տնտեսական պայմանները	411	16.5
7	Դժվարանում են պատասխանել	232	9.3
8	Պետության ոչ ճիշտ կառավարումը	94	3.7
9	Համատարած գործազրկությունը	185	7.4
10	Անիշխանությունը	205	8.2
11	Քաղաքացիների հանդուրժողականությունը	110	4.4

12	Համապատասխան օրենքների բացակայությունը	101	4.0
13	Պետական պաշտոնյաների ցածր աշխատավարձը	82	3.3
14	Պետական պաշտոնյաների ազահույությունն ու ընչաքաղցությունը	149	5.9
15	Այլ	290	12.0
	Ընդամենը	2496	100

Հարց 4. Տեղյա՞կ եք, արդյոք, որ ՀՀ կառավարությունն իրականացնում է կոռուպցիայի դեմ պայքարի ծրագիր:

Հարցվածների գերակշռող մեծամասնությունը տեղյակ է ՀՀ կառավարության կողմից կոռուպցիայի դեմ «ծավալած պայքարի» վերաբերյալ: Սակայն հաշվի առնելով այն փաստը, որ հեռախոսային հարցումն անցկացվել է միայն քաղաքներում, ապա 34 տոկոս չտեղկացվածների «փոքրամասնությունը» դժվար է փոքր թիվ համարել, ինչը խոսում է ոչ արդյունավետ իրազեկման մասին:

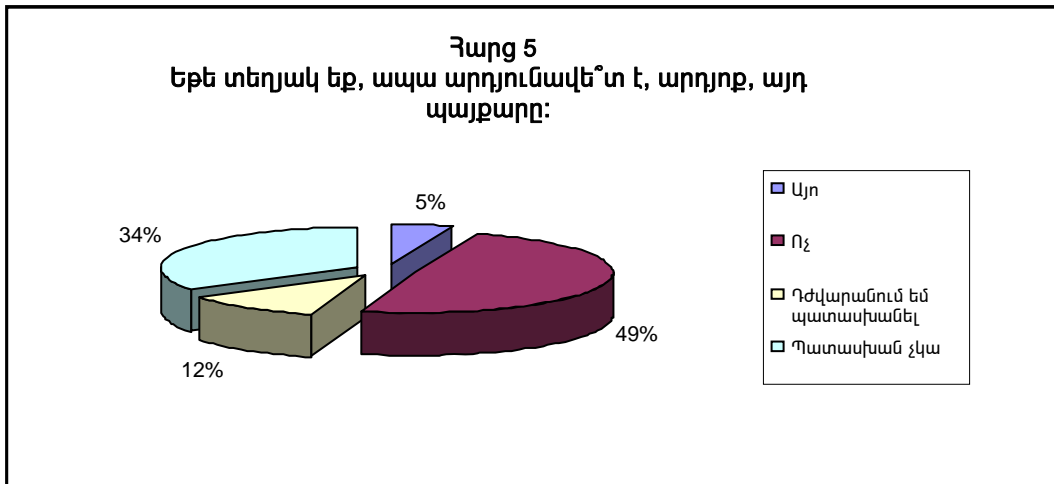
Գրաֆիկ 2



Հարց 5. Եթե տեղյակ եք, ապա արդյունավե՞տ է, արդյոք, այդ պայքարը:

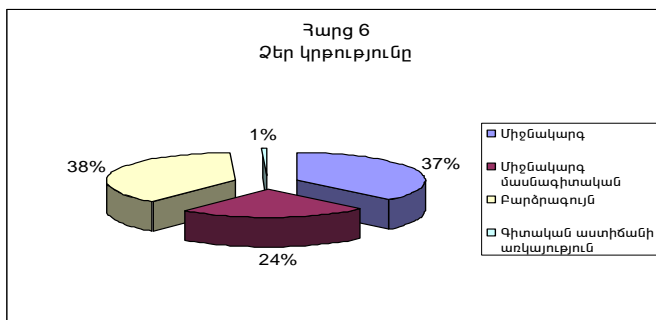
Կոռուպցիայի դեմ պայքարի կառավարության ծրագրի իրականացումը արդյունավետ է համարել հարցվածների միայն 5,0%-ը, 49,4%-ը համարել է ոչ արդյունավետ, 11,7%-ը չի կողմնորոշվել:

Գրաֆիկ 4



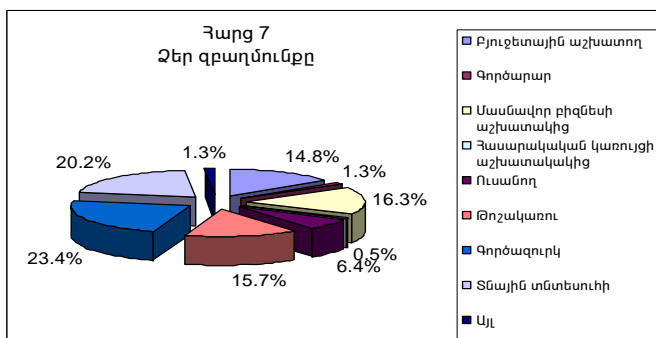
Հարց 6. Հարցվողի կրթությունը

Գրաֆիկ 5



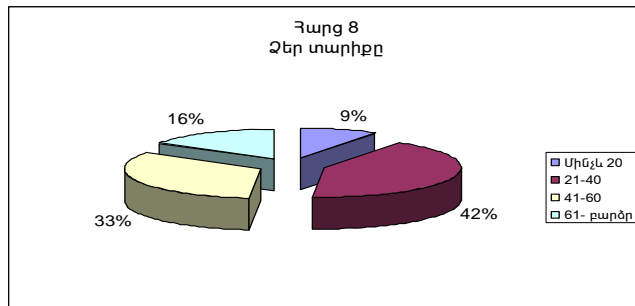
Հարց 7. Հարցվողի զբաղմունքը

Գրաֆիկ 6



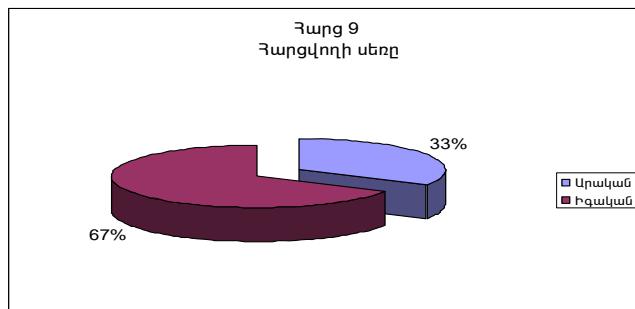
Ֆարց 8. Հարցվողի տարիքը

Գրաֆիկ 7



Ֆարց 9. Հարցվողի սեռը

Գրաֆիկ 8



Համեմատական վերլուծություն

Հարցվողներից Գյումրիի բնակիչներն են ամենից ավելի ենթադրում, որ կոռուպցիան Հայաստանում աճել է (76,3%): «Ձեր կարծիքով՝ վերջին երեք տարում Հայաստանում կոռուպցիան աճել է, թե՞ նվազել» 1-ին հարցի պատասխանները ՀՀ ամբողջ տարածքում, Գյումրիում, Վանաձորում և Երևանում բաշխվել են հետևյալ կերպ.

Աղյուսակ 5

		ՀՀ տարածքում	Գյումրիում	Վանաձորում	Երևանում
1	Այո	62,9	76,3	61,9	67,4
2	Ոչ	4,5	1,7	5,7	1,9
3	Դժվարանում են պատասխանել	17,1	14,0	17,1	14,0
4	Նույնն է մնացել	15,5	7,9	15,2	16,7
	Ընդամենը	100	100	100	100

«Թվարկե՛ք, խնդրեմ, երեք ամենակոռումպացված ոլորտները» 2-րդ հարցի պատասխանները բաշխվել են հետևյալ կերպ.

ՀՀ տարածքում՝

- Պետական կառավարման մարմիններ՝ 11,5%,
- Դատարաններ և կրթական համակարգ՝ 8,0-ական տոկոս,

- Առողջապահություն՝ 7,4%:
- Գյուճարիում՝
- Պետական կառավարման մարմիններ՝ 14,2%,
 - Քաղաքապետարան՝ 11,8%,
 - Հայաստանում չկա ոչ կոռուկացված ոլորտ՝ բոլոր ոլորտներն էլ կոռուկացված են՝ 9,9%:
- Վանաձորում՝
- Դատարաններ՝ 10,5%,
 - Պետական կառավարման մարմիններ՝ 10,0%,
 - Կրթական համակարգ՝ 7,5%:
- Երևանում՝
- Պետական կառավարման մարմիններ՝ 11,9%,
 - Դատարաններ՝ 9,1%,
 - Կրթական համակարգ՝ 8,8%:

Այսպիսով, ի տարբերություն Երևանի, Վանաձորի և ՀՀ մնացած քաղաքների, Գյուճարիում բավական բարձր տոկոս են կազմում նրանք, ովքեր մատնանշում են քաղաքապետարանի կոռուկացվածությունը, իսկ բոլոր երեք տարբերակներում հարցվողներն առաջին եռյակում նշել են պետական կառավարման համակարգը:

Հարցվողները, որպես կոռուկացիայի պատճառներ (3-րդ հարց), համարել են հիմնականում անբարենպաստ սոցիալական պայմանները, իշխանավորների անպատժելիությունը և անիշխանությունը: Երևանում հարցվողներն առաջին եռյակի մեջ նշել են նաև պետական պաշտոնյաների ազահությունն ու ընչաքաղցությունը: Երրորդ հարցի պատասխանները բաշխվել են հետևյալ կերպ.

- ՀՀ ողջ տարածքում՝
- Անբարենպաստ սոցիալական պայմաններ՝ 16,5%,
 - Իշխանավորների անպատժելիություն և անիշխանություն՝ 8,2-ական տոկոս,
 - Համատարած գործազրկություն՝ 7,4%:
- Գյուճարիում՝
- Անբարենպաստ սոցիալական պայմաններ՝ 18,3%,
 - Անիշխանություն՝ 15,6%,
 - Համատարած գործազրկություն՝ 11,8%:
- Վանաձորում՝
- Անբարենպաստ սոցիալական պայմաններ՝ 16,9%,
 - Անիշխանություն՝ 7,9%,
 - Համատարած գործազրկություն՝ 7,9%:
- Երևանում՝
- Իշխանավորների անպատժելիություն՝ 10,3%,
 - Անբարենպաստ սոցիալական պայմաններ՝ 13,9%,
 - Պետական պաշտոնյաների ազահությունն ու ընչաքաղցությունը՝ 7,6%:

4-րդ հարցը բնակչության տեղեկացվածությունն էր կառավարության կողմից իրականացվող կոռուկացիայի դեմ պայքարի ծրագրին: Ինչպես երևում է, հակակոռուկացիոն ծրագրի վերաբերյալ ամենամեծ տեղեկացվածություն

ունեն Կանաձորի և Երևանի բնակիչները, համապատասխանաբար, 73,3% և 72,5%:

Աղյուսակ 6

		ՀՀ տարածքում	Գյումրիում	Վանաձորում	Երևանում
1	Այո (տեղյակ եմ)	66,1	59,6	73,3	72,5
2	Ոչ (տեղյակ չեմ)	33,9	40,4	26,7	27,5

Այն հարցին, թե որքանով արդյունավետ է իրականացվում կառավարության կողմից այդ պայքարը, հարցվողները տվել են հետևյալ պատասխանները.

Աղյուսակ 7

		ՀՀ տարածքում	Գյումրիում	Վանաձորում	Երևանում
1	Այո (արդյունավետ է)	5,0	0,9	7,6	3,5
2	Ոչ (արդյունավետ չէ)	49,4	50,0	53,3	58,9
3	Դժվարանում եմ պատասխանել	11,7	8,8	12,4	10,1
4	Պատասխան չկա	33,9	40,4	26,7	27,5
	Ընդամենը	100	100	100	100

ժողովրդագրական տվյալներ

Հարցվողների կրթությունը

Աղյուսակ 8

		ՀՀ տարածքում	Գյումրիում	Վանաձորում	Երևանում
1	Միջնակարգ	37,2	32,5	36,2	26,2
2	Միջնակարգ մասնագիտական	23,9	20,2	21,0	21,1
3	Բարձրագույն	38,2	47,4	41,9	51,4
4	Գիտական աստիճանի առկայություն	0,7	0,0	1,0	1,2
	Ընդամենը	100	100	100	100

Հարցվողների զբաղմունքը

Աղյուսակ 9

		ՀՀ տարածքում	Գյումրիում	Վանաձորում	Երևանում
1	Բյուջետային աշխատող	14,8	9,6	15,2	16,9
2	Գործարար	1,3	0,9	1,9	0,6
3	Մասնավոր բիզնեսի աշխատակից	16,3	11,4	21,9	16,1
4	Հասարակական կառույցի աշխատակալից	0,5	2,6	1,0	0,4
5	Ուսանող	6,4	3,5	7,6	7,9
6	Թոշակառու	15,4	18,4	21,9	16,5

7	Գործազուրկ	23,4	28,9	17,1	22,9
8	Տնային տնտեսուհի	20,2	22,8	12,4	18,0
9	Այլ	1,3	1,8	1,0	0,6
	Ընդամենը	100	100	100	100

Հարցվողների մեջ բյուջետային աշխատողները ամենից քիչ եղել են Գյուլերիում՝ 9,6% և ամենից շատ Երևանում՝ 16,9%, գործարարները և մասնավոր բիզնեսի աշխատակիցները համեմատաբար ավելի շատ են եղել Վանաձորում՝ համապատասխանաբար 1,9% և 21,9%, ամենից շատ հասարակական կառույցի աշխատակիցներ հարցվել են Գյուլերիում՝ 2,6% և ամենից քիչ Երևանում՝ 0,4%: Հարցվողների մեջ ուսանողները ամենից շատ եղել են Երևանում՝ 7,9% և ամենից քիչ Գյուլերիում՝ 3,5%: Թոշակառուների թիվը ամենից ավելի եղել է Վանաձորում՝ 21,9%: Գործազուրկների և տնային տնտեսուհիների թիվը ամենից շատ եղել է Գյուլերիում՝ համապատասխանաբար 28,9% և 22,8%, և ամենից քիչը Վանաձորում՝ 17,1% և 12,4%:

Հարցվողների տարիքը

Աղյուսակ 10

		ՀՀ տարածքում	Գյուլերիում	Վանաձորում	Երևանում
1	Մինչև 20	9,3	7,0	9,5	10,1
2	21-40	42,1	41,2	40,0	39,0
3	41-60	32,7	32,5	27,6	32,9
4	61- բարձր	15,9	19,3	22,9	18,0
	Ընդամենը	100	100	100	100

Մինչև 20 տարեկանների մասնակցությունը ամենաբարձրը եղել է Երևանում՝ 10,1% և ամենացածրը՝ Գյուլերիում՝ 7,0%: 21-40 տարեկանների մասնակցությունը բոլոր քաղաքներում գրեթե հավասար է: 41-60 տարեկանները ամենից քիչ մասնակցել են Վանաձորում՝ 27,6% : 61-ից բարձր մասնակիցների տեսակակրար կշիռը ամենից բարձր եղել է Վանաձորում՝ 22,9% և ամենից ցածր Երևանում՝ 18,0%:

Հարցվողների սեռը

Աղյուսակ 11

		ՀՀ տարածքում	Գյուլերիում	Վանաձորում	Երևանում
1	Արական	31,1	40,4	28,6	36,2
2	Իգական	66,9	59,6	71,4	63,8
	Ընդամենը	100	100	100	100

Վանաձորում հարցմանը մասնակցած տղամարդկանց թիվը կազմել է 28,6%, իսկ Գյուլերիում, ի տարբերություն Վանաձորի, հարցմանը մասնակցած տղամարդկանց թիվն ավելի մեծ է եղել և կազմել է 40,4%: